

SANAYİ

Daha güçlü sanayi, daha güçlü ekonomi Yıl: 11 Sayı: 125 Ocak 2021 Ücretsizdir www.kibso.org BÜLTEN

Kıbrıs Türk Sanayi Odası Başkanı Candan Avunduk 2020 yılını değerlendirerek, ülke sanayisi için zor bir yıl olduğunu dile getirdi. Avunduk, 2021 yılında tamamlamak ve gerçekleştirmek istedikleri hedeflerini paylaştı.

"2021 yılında eksiklerimizi tamamlama hedefindeyiz"

Devamı sayfa 4'de

"Avrupa'da GSMH'in %3 olan Ar-Ge payının, ülkemizde en az %1 olmasının sağlanması gerekmektedir"

sayfa 28'de

Kıbrıs Türk Ortopedik Özürlüler Derneği başkanı Günay Kibrit KTSO ile yürütülen projeler hakkında bilgi verdi.

"Engellilerimiz için mesleki eğitim üzerine çalışmalar yapmak istiyoruz"

sayfa 22'de

"Maske konusunda devlet onaylı üreticiyiz"

Konil&Sons LTD.direktörü Mustafa Beyazyüz çalışmalarını anlatarak maske üretimi konusunda bilgi verdi.

sayfa 26'da

HAKDEN GROUND SOLUTIONS LTD.

☎ 0392 383 2520 - 0533 867 1699 - 0542 888 8099

✉ hakdenltd@hotmail.com

📍 Tuzluca - İskele

Kaliteli zeminler

YARATIYORUZ

0392 383 2520

0533 867 1699

0548 888 8099

hakdenltd@hotmail.com

Tuzluca-İskele

Long Beach - Noyanlar Apartmanı

Kofalı - Vista Mare (İskele)

Boğaztepe - Villa Temel Altı Kazık

Döveç - Long Beach 1

Kıbrıs Türk Sanayi Odası Başkanı Candan Avunduk 2020 yılını değerlendirerek, ülke sanayisi için zor bir yıl olduğunu dile getirdi. Avunduk, 2021 yılında tamamlamak ve gerçekleştirmek istedikleri hedeflerini paylaştı.

“2021 yılında eksiklerimizi tamamlama hedefindeyiz”

Kıbrıs Türk Sanayi Odası Başkanı Candan Avunduk, dünyanın zor bir süreçten geçtiğini ve bu süreçte yerli üretimin ne kadar önemli olduğunun ortaya çıktığını ifade etti.

“Sanayiciler için sıkıntılı bir yıl oldu”

Soru: 2020 yılı ülke sanayisi için nasıl bir yıldır?

2018 ve 2019 yıllarından başlayarak bugünlere gelecek olursak eğer, 2018 yılında yaşanan döviz krizi sonrasında, hükümet krizleriyle 2020 yılına geldik. 2020 yılına geldiğimizde ise, döviz ve hükümet krizlerinin etkisinin düştüğünü görmeye başlıyoruz dediğimiz anda, Covid-19 denilen küresel salgın ortaya çıktı. 12 Mart itibarıyla ülkemiz tamamen kapandı. Bu sürece genel olarak baktığımız zaman ülkemiz, özel olarak bakıldığında ise sanayimiz çok etkilendi. Pandemi nedeniyle insan hareketi durdu. İnsan hareketinin durmasıyla 2019 yılının rakamlarına göre ülkemize gelen 1 milyon 900 bin olan insan sayısından mahrum olduk. 40-50 bine yakın öğrenci adadan ayrıldı. Yine bir o kadar ülkemize çalışmak için gelen işçi de ülkemizden ayrıldı. Ayrıca Güney Kıbrıs'tan gelen turistlerin gelmemesiyle büyük bir kayıpla karşılaştık.

Ülke nüfusunun yaklaşık %50'sine yakınının ülkeye giremediğini ve böylelikle tüketimin %50 oranında düştüğünü gördük. Bu düşüş gıda tüketimi olarak belirlenen orandır. Sanayiciler ise bu süreçte 2 ay faaliyetlerini durdurmak zorunda kaldılar. 2 ayın sonunda ellerinde bekleyen işlerine başladılar ama 2 aylık süreç içerisinde karşılaştıkları çeşitli sorunlar oldu. O süreçte 2 ay kapalı kalmalarına ve hiçbir gelir elde etmemelerine rağmen çalışanlarını ödemek zorunda kaldılar. Sosyal yatırımlarını da ödemek zorunda kaldılar. Uzun süre tahsilat yapamadılar ve bu yüzden nakit darlığına düştüler. Bu sürede hayat, KKTC ve dünyada durdu. Ancak bankalarda bu hayat devam etti ve faizler işlemeye devam etti.

Açılmaya başladığımız dönemde karşımıza 2-3 aylık süreçte ötelenen çekler çıkmaya başladı. Parası olan da olmayan da piyasadaki çeklerini ödememe yolunu seçti. Bu durum tahsilat yapmak isteyen sanayicileri zor duruma düşürdü. Oysa sanayiciler, hammaddeleri ve diğer girdilerini peşin ödeyerek almak zorundadırlar. Ancak bunların ödenmemesi ciddi nakit sıkışıklığına neden oldu. Böylelikle sanayicilerimiz faiz girdabına girdi. Ülkemizde kapatan işletmeler oldu. Hatta kapatıp, sanayicilik sektöründen

ayrılanlar da oldu. Bu anlamda 2020 yılı ülkede genel olarak sanayiciler için sıkıntılı bir yıl oldu.

“Ülke ekonomisinin büyümesi için ithalat ve ihracatın daha ileri noktaya taşınması gerekir”

Soru: Üretim sektörünün özellikle bulunduğumuz süreç içerisinde desteklenmesi gerektiği anlaşıldı. Bu anlamda yerli üretimin desteklenmesi için devlet ile görüşüldü mü? Neler yapılması planlanıyor?

Yıllardır herkes tarafından söylenen fakat her zaman kulak ardı edilen bir durumdur yerli üretim. Yerli üretimin önemli olduğu veya dışarıya bağımlılığının minimuma indirilmesi gerektiği telaffuz edilir. Ancak bıçak kemiğe dayanmadan bunun ne kadar önemli olduğu anlaşılmaz. Covid-19 bıçağın kemiğe dayanmasını sağlamış ve yerli üretiminin önemini ortaya çıkartmıştır. Üretim yapamayan, tarımı, çiftçiliği, sanayisi olmayan ülkelerin ne kadar zorlandığı herkes tarafından görülmüştür. Bu bağlamda örnek verecek olursak eğer, AB ülkeleri ellerini sıkacak dezenfektanları bile birbirlerine vermediler. Çünkü herkes kapılarını kapattı. Yüzlerine takacak bir adet maske bile bulamadılar. Tüm ülkeler o dönemde kapılarını kapattı, herkes kendi yağıyla ciğerini kavurma durumuna geçti. Bu da demek oluyor ki; bizlerin de kapıları kapandığında kendimize yetecek üretimimizin olması gerekiyor.

Ülkemizden bir örnek verecek olursak eğer, pandeminin başladığı dönemde korku, telaş ve bilgisizlikten ithal tırlar gelmedi, ihrac ettiğimiz tırlar ülkemizden gidemedi. Çünkü o dönemde şoförler ülkeye tedbir amaçlı giremedi, gümrükteki memurlar çalışmadı. Buradan da anladık ki; hiç olmazsa böyle günlerde bazı ürünlerin ülkemizde üretilmesi gerekiyor. Tarım ve hayvancılık ürünlerinin çok iyi olması gerekiyor. Bunun yanında çeşitli sebze ve meyvelerin ülkemizde üretilmesi gerekiyor. Stratejik bazı ürünler olan; un, buğday, makarna, hijyen ürünleri, sağlık ürünlerinin üretilmesinin veya üretilmesinin cazip hale getirilmesinin, öncelikli hale getirilmesi gerektiğini öğrendik. Bu anlamda pandemiden dolayı dünyada bu ürünlerin fiyatlarının %60 oranında arttığını görüyoruz. Üretimin düştüğünü de biliyoruz. Talebin devam ettiği ve arzın daraldığını görüyoruz. Bu durum da bize dünyada kıtlık gibi önemli bir sorunla karşı karşıya gelebileceğimize işaret etmektedir.

Sanayi üretiminin arkasında tarımsal sanayi üretiminin olması gerekir. Bunlar bizim zor günlerimizde tutunacağımız dal olacaktır. Yine iç tüketiminin azaldığı bugünlerde, ihracatın devam edebilmesi gerekirdi. Ancak iç tüketimin olmadığı tam da bugünlerde, ihracatın ne kadar önemli olduğunu pandemiden dolayı bir kez daha öğrendik. Çünkü elimizdekileri turistler, öğrenciler ve işçiler olmadığı için ihracat yaparak sattık. Bu durum bizlere hem üretiminin hem de ihracatın ülke ekonomisi için ne kadar önemli olduğunu öğretti. Ülke ekonomisinin büyümesi ve gelişmesi, halkın refah seviyesini arttıracaktır.

Sanayi üretiminin ne kadar önemli olduğunu ve özellikle haksız rekabete uğrayan sanayicilerin, diğer ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de belirli kurallar çerçevesinde korunması gerektiğini ve bu korumaların da rasyonel, ekonomik akılla olması gerektiğini söyledik.

“2021 yılında eksiklerimizi tamamlama hedefindeyiz”

Soru: 2021 yılından ekonomik anlamdan beklentiniz ve sanayi sektörü için hedefleriniz nelerdir?

Geçmiş hükümet döneminde sağlanan, özellikle önemli bir girdi maliyetimiz olan elektrik teşviklerinin 2021 yılında da devam etmesine yönelik talebimiz var. İstihdamın korunması açısından sigorta desteğinin işveren payının devam etmesi, 2021 yılı için beklentimiz arasında yer almaktadır. Yine finansman darlığından dolayı ortaya çıkan sorunların giderilebilmesi için Merkez Bankası üzerindeki Kredi Garanti Fonu'yla, finansman paketlerinin açılması istiyoruz, bekliyoruz. Sanayi Sicil Yasası'nın bir an önce devreye girerek çalışmaya başlaması gerekiyor. Üzerinde yıllardır çalıştığımız sanayi bölgemizin ilan edilmesi beklentimiz var. Sanayi bölgesinin, sanayiciler tarafından yönetilmesine yönelik beklentimiz var. İhracatın geliştirilmesiyle ilgili buradaki desteklerin ve sanayicilere sağlanan desteklerin geliştirilmesi gerekiyor. Çünkü ülkemizdeki ihracatın ithalatı karşılama oranını düşünecek

olursak eğer, %5 civarındayız. Ancak bizim gibi ada ülkelerinin ihracatın ithalatı karşılama oranı %30 civarındadır. Bizim %5 seviyesinde olmamız kabul edilir bir sonuç değildir. Bu sonuçların nedeni, hükümetlerin almış veya almamış olduğu kararlardır. Ülkemiz üretim için, ihracat yapmak için ve hatta hiç tahmin edilemeyecek alanlarda bile sanayi işletmelerinin kurulması için müsaittir.

Yine Sanayi Odamızın 2020 yılı başlarında, üretimin artması ve ihracatın geliştirilmesiyle ilgili yaptığı çalışmaların olumlu sonuçlarından birisi olan, Türkiye İhracatçılar Meclisi'yle (TİM), KKTC ofisini Kıbrıs Türk Sanayi Odası bünyesinde açtık. Amaç; ülkede üretilen ürünlerin dünyaya daha rahat, daha kolay pazarlanmasıdır. Diğer amaç ise, dünya pazarlarında hangi ürünlere ihtiyaç olduğunun tespit edilmesi ve bu liste içerisindeki ürünlerin hangilerinin ülkemizde karşılanılabileceğinin tespit edilerek üretilmesiydi. Bu ürünlerin üretilmesi ve ihracat yapılması için çalışmalar başladı. Fakat araya pandemi sorunu girdi. Hayat normalleşmeye başladıktan sonra online görüşmeler yaparak, Türkiye İhracatçılar Meclisi'yle üretimin ve sanayinin artması için çalışmalar yapıldı. Bunlardan en önemlisi, ihracat seferberliği eğitimi oldu. Kıbrıs'ta bu çalışmaya online olarak ciddi bir katılım sağlandı. Bu eğitimin kapanışını da Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkanı İsmail Gülle, Kıbrıs Türk Sanayi Odası başkanı olarak ben ve KKTC Cumhurbaşkanı Ersin Tatar ile birlikte gerçekleştirdik. Bununla beraber sanal fuar ve ihracatçı için hedef pazardaki müşteri arayışları da yapıldı. Önümüzdeki günlerde TİM ile KKTC ihracatının artırılmasıyla ilgili çalışmalar yapılacaktır.

Sanayi bölgelerinin alt yapılarıyla ilgili ciddi eksiklerinin olduğunu biliyoruz. Yıllar itibarıyla de bu eksiklikler artmaya devam etmektedir. Bu eksikliklerin giderilmesi için, gerek yerel kaynakların gerekse de Türkiye Cumhuriyeti'nin sağladığı kaynakların kullanılarak, sanayi bölgelerinin alt yapıyla ilgili çalışmaların ivedilikle başlatılması gerekiyor.

KÖKSAL®

YANGIN SÖNDÜRME CİHAZLARI FIRE EXTINGUISHER

KANER KÖKSAL İTHALAT - İHRACAT - DANIŞMANLIK - UZMANLIK ŞTİ. LTD.

“Sorumluluğunu bilen, güvenilir firma”

Yangın, Güvenlik ve Koruma Sistemleri / Fire, Security and Protection Systems

**KÜÇÜK KIVILCIMLAR
BÜYÜK YANGINLAR DOĞURUR**

**1974'den
GÜNÜMÜZE**
ENGİN TECRÜBE,
YANGIN UZMANI
(Fire EXPERT)

İthal etmekte olduğumuz ürünlerin kalite onay belgeleri / All our imported products have quality certificates.

Adres: 2. Etap Alayköy Sanayi Bölgesi - Lefkoşa / Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (K.K.T.C.) Mersin 10 Turkey.
 Tel:2258461-62-E-Mail:kaner.koksal@koksalyangin.com -Web:www.koksalyangin.com

444 FIRE
3473

Doğanköy'de Yeni Bir Yaşam Başlıyor!

Akdeniz Yaşam Stili • Şehir Merkezine Yakın • Doğanın İçinde • Ortak Yüzme Havuzlu • Güvenlik Bariyerli Site Girişi

Taşınmaya Hazır.

ÖZYALÇIN
CONSTRUCTION

0392 650 29 00 | 0548 850 29 00

sales@ozyalcinconstruction.com www.ozyalcinconstruction.com

ozyalcinconstruction_

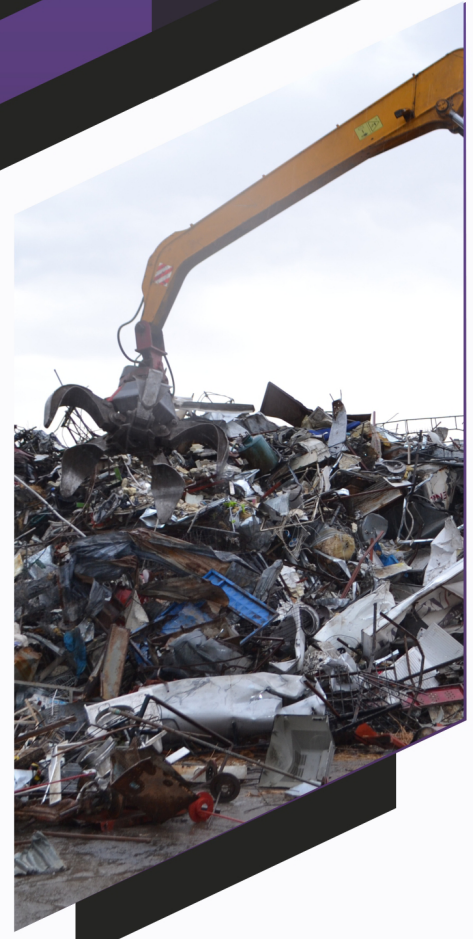
ozyalcinconstruction

HURDANIZA

Değer Katıyoruz

ASBUZU TİC.
ŞTİ. LTD.

ASBUZU

Tel: 0 392 223 57 95

Gsm: 0533 832 51 51 - 0533 826 29 83

Fax: 233 54 75 - E-mail:satis@asbuzu.com

Merkez:Haspolat Sanayi Bölgesi No:5 / Lefkoşa

Şube: Serbest Bölge Mağusa Liman / Mağusa

Hurda Alım-Satım
İkinci El Yedek
Parça Satışı

KTSO'da 2020 böyle geçti

KTSO ile KTEZO arasında işbirliği protokolü imzalandı

Kıbrıs Türk Sanayi Odası (KTSO) ile Kıbrıs Türk Esnaf ve Zanaatkarlar Odası (KTEZO) arasında işbirliği protokolü, 14 Ocak Salı akşamı KTSO'da imzalandı. Protokol imza töreninde her iki odanın yönetim kurulları da hazır bulundu.

Türkiye İhracatçılar Meclisi KKTC Ofisi odamız bünyesinde açıldı

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) KKTC Ofisi Kıbrıs Türk Sanayi Odası (KTSO) bünyesinde 10 Ocak'ta açıldı. KKTC ihracatının geliştirilmesi amacıyla açılan ofis kapsamında düzenlenen etkinlikte bir de mutabakat zaptı imzalandı. Temsilcilik görevini Odamız Dış İlişkiler Koordinatörü Çağlar Türk yürütecek.

"Günsel" üretildiği fabrikayı ziyaret ettik

Oda olarak 7 Ocak'ta Yakın Doğu Üniversitesi (YDÜ) Kampus alanı içerisinde yer alan "Günsel" marka ilk yerli elektrikli otomobilin üretiminin gerçekleştiği fabrikayı ziyaret ettik. Ziyaretten önce, YDÜ Mütevelli Heyeti Başkanı Prof. Dr. İrfan Suat Günsel Başkan Candan Avunduk ve beraberindeki heyete çalışmalar hakkında brifing verdi.

Kıbrıs Türk Barış Kuvvetleri Komutanı Öztürk'e ziyaret

Oda Başkanımız Candan Avunduk ve beraberindeki yönetim Kurulu üyeleri 29 Ocak'ta Kıbrıs Türk Barış Kuvvetleri Komutanı Tümgeneral Sezai Öztürk'e bir nezaket ziyaretinde bulundu. Ziyarette Oda Başkanımız Candan Avunduk ve beraberindeki yönetim kurulu üyeleri Tümgeneral Sezai Öztürk'e sanayi ve üretimimiz hakkında bilgi verdi. Ziyaret, odamızın anı hediyesi takdimiyle sona erdi.

TÜBİTAK'a ziyaret

ODTÜ KKK Rektörü Prof. Dr. Nazife Baykal, KTSO Yönetim Kurulu Üyesi Sultan Taçyıldız, KTSO Ankara Temsilcisi Kemal Gazioğlu, Bilişim Derneği Başkanı Nihat Yılmaz ve KTSO Genel Sekteri Doğa Dönmezer'den oluşan heyete TÜBİTAK Başkanı Prof. Dr. Hasan Mandal'ı 24 Ocak'ta ziyaret ederek, TÜBİTAK desteklerinin KKTC'de açılması konusunda görüşmelerde bulundu.

KTSO'da 2020 böyle geçti

İş Hayatında Etkili İletişim Eğitimi düzenlendi

Kıbrıs Türk Sanayi Odası Yaşam Boyu Eğitim Merkezi ve Kredo Muhasebe ve Danışmanlık tarafından organize edilen İş Hayatında Etkili İletişim Eğitimi 24 Ocak 2020 tarihinde Kıbrıs Türk Sanayi Odası'nda gerçekleştirildi.

Kalkınma Bankası'na ziyaret

Oda Başkanımız Candan Avunduk ve bazı yönetim kurulu üyeleri 21 Ocak'ta KKTC Kalkınma Bankası'na bir ziyarette bulundu. Ziyarette, banka Yönetim Kurulu Başkanı Ethem Akmercan, Genel Müdür Saffet Barutçu ve diğer yetkililer yer aldı.

Sanayicimiz 14. kez Dubai Gulfood Gıda Fuarı'nda

Küresel gıda sektörünün en yeni ve en iyi ürünlerinin tedarik zincirleriyle buluştuğu dünyanın en büyük gıda fuarlarından biri olan Gulfood, 16-20 Şubat 2020 tarihlerinde ziyaret edildi. Kuzey Kıbrıs standında ziyaretçilere üretimimiz olan; Hellim, taze kaşar, delikli peynir, labne, dondurma, tahin, tahin helvası çeşitleri, Türk kahvesi, espresso, çekirdek kahve çeşitleri, donmuş unlu mamuller, dondurma, kurabiye, peksemet ve unlu mamüller sergilenip tadım yapıldı.

ULUSKON heyetinden odamıza ziyaret

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Ankara Büyükelçiliği programıyla resmi ziyaret için ülkemizde bulunan Uluslararası Sanayi ve İş Dünyası Konfederasyonu (ULUSKON) Genel Başkanı Nezaket Emine Atasoy ve beraberindeki heyet, 12 Şubat'ta odamızı ziyaret ederek Başkan Candan Avunduk ile görüştü.

Yönetici Asistanı Geliştirme Eğitimi

Kıbrıs Türk Sanayi Odası Yaşam Boyu Eğitim Merkezi ve Kredo Muhasebe ve Danışmanlık tarafından organize edilen Yönetici Asistanı Geliştirme Eğitimi 28 Şubat 2020 tarihinde Kıbrıs Türk Sanayi Odası'nda gerçekleştirildi.

KTSO'da 2020 böyle geçti

Sanayiciler hükümete öfkeli!

20 Mayıs 2020 tarihinde, korona virüs önlemleri çerçevesinde sosyal mesafe kuralları gözetilerek yapılan üye toplantısında, sanayi sektörünün durumu, korona virüs salgını sırasında sanayicilerin yaşadığı sıkıntılar ve Kıbrıs Türk sanayisinin geleceği değerlendirildi.

Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanı'na ziyaret

Kıbrıs Türk Sanayi Odası (KTSO) Tarım ve Doğal Kaynaklar Bakanı Dursun Oğuz'u 14 Mayıs'ta ziyaret etti. Ziyarete, ülkemizde üretilen yerel ürünlerin korunması, sanayi girdisinde hammaddeden alınan Tarım Sigorta Fonu, Türkiye'ye yumurta ihracatı, Türkiye'den su temini, tarım ve tarımsal sanayiye yapmış olduğu katkılar, süt sektörü ve geleceği konuları görüşüldü.

Alt sektörlerden Oda Danışma Meclisi oluşturuldu

Odamızda alt sektör temsilcileri ve sektörden üyelerle 2 Haziran'da yapılan toplantıda, dernek, birlik gibi bir örgütlenme içerisinde olmayan alt sektörlerin en kısa sürede KTSO bünyesinde toplanarak, kendi aralarından temsili belirlemesi yönünde bir karar alındı..

YDÜ solunum cihazı üretmeye başladı

Yakın Doğu üniversitesi (YDÜ) inovasyon çalışmaları çerçevesinde ilk yerli solunum cihazını üretim ve ihracını gerçekleştirdi. YDÜ Hastaneleri Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soykurt ve beraberindeki heyet 8 Haziran'da Odamızı ziyaret ederek Başkan Candan Avunduk ile görüştü.

"2 ay boyunca duran ekonomi ayağa kaldırılmalı"

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Kıbrıs Türk İnşaat Müteahhitleri Birliği ve Kıbrıs Türk Sanayi Odası arasında 7 Kasım'da işbirliği protokolü imzalandı. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve İnşaat Müteahhitleri Birliği arasında var olan kayıt dışılığa yönelik işbirliğine Kıbrıs Türk Sanayi Odası imza koyarak dahil oldu.

KTSO'da 2020 böyle geçti

34. Olağan Genel Kurulu'muz yapıldı

Odamızın 34. Olağan Genel Kurulu yapıldı 4 Temmuz 2020 tarihinde yapıldı. KTSO konferans salonunda yer alan genel kurul, seçimsiz, mali genel kurul şeklinde gerçekleştirildi.

Saygı duruşu ve İstiklal Marşı ile başlayan genel kurulda, başkanlık divanı oluşturuldu. Genel kurulda başkanlığına Musa Sönmezler seçildi. Sönmezler, genel kurulun başarılı bir şekilde tamamlanması temennisinde bulunarak, Sanayi Odası olarak ülkede sağlam bir ekonomi ve halk sağlığı için gerekli adımların geciktirilmeden atılması konusunda hükümeti göreve çağırdı.

Alt Sektör Temsilcileri toplantısı odamızda yapıldı

Oda konferans salonunda 22 Temmuz'da Alt Sektör Temsilcileri toplantısı belirlenen gündemle saat 18.00'de yapıldı. Oda Başkanı Candan Avunduk'un kısa bir açılış konuşmasının ardından, Toplantı birinci gündem maddesi olan "Görünürlük ve Yerel Üretim Farkındalığı Yaratılması Çalışmaları" konusunda Joker Ajans Direktörü Mehmet Ekin Vaiz'in sunumu yer aldı. Vaiz sunumunda sektör temsilcilerine marka ve ürün tanıtımında görünürlük ile farkındalığın önemini anlatan bir sunum yaptı. Vaiz ayrıca, oda ile yapılan çalışmaları da temsilcilere kattı.

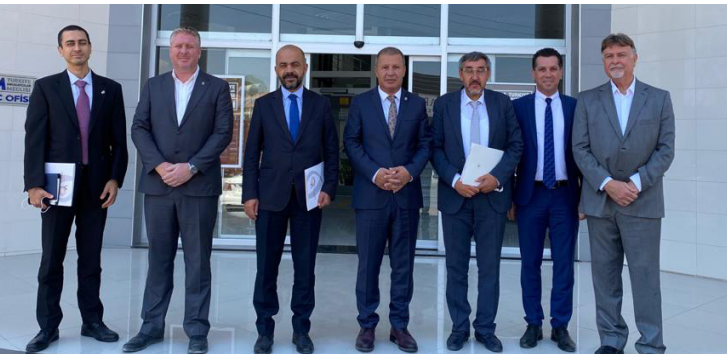

17 örgüt Metehan Sınır Kapısı'nda eylem düzenledi

17 örgüt, 17 Temmuz Cuma günü saat 17.00'de Metehan Sınır Kapısı'nda toplanarak, Kıbrıs Rum tarafının "Yeşil Hat Tüzüğü'nü tek taraflı ihlal ettiği ve geçişlere tek yanlı kararlarla engel olduğu" gerekçesiyle protesto düzenledi. Metehan Sınır Kapısı'na giden yolun başından; sınıra kadar yürüyen 300 kadar eylemci, sınır kapısı önünde hem Türkçe hem de İngilizce ortak bildirge okudu

"KTSO ve KMO arasında İşbirliği Protokolü imzalandı"

Kıbrıs Türk Sanayi Odası (KTSO) ve Kimya Mühendisleri Odası (KMO) arasında 28 Temmuz'da işbirliği protokolü imzalandı. Protokole KTSO adına Başkan Candan Avunduk, KMO adına Başkan Halil Erensu imza koydu. Protokol; standartların geliştirilmesi, laboratuvar kapasitenin artırılması, etkin denetim mekanizmasının kurulması, yerli üretimin ve ihracatın geliştirilmesi, üretim sektörlerinin sorunlarına ortak çözümler bulunması, kimyasallar ithalatında bürokrasinin azaltılması konularında iki odanın ortak çalışma yapabilmesi için gerekli zemini oluşturuyor.

TC Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın danışmanları odamızı ziyaret etti

TC Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın Danışmanı ve Kıbrıs İşleri Koordinatörü Halil Aşarata ve Ekonomi Danışmanı Ömer Cihan ile sanayi sektörünü değerlendirdik.

25 Ağustos'ta gerçekleşen ziyarette, İhracata Yönelik Destekler, Türk Eximbank Kredileri, Güvercinlik Sanayi Bölgesi, Organize Sanayi Bölgeleri Altyapı Çalışmaları, OSB Yasası Değişiklik - Özel Sanayi Bölgeleri, ARMA (Altyapı ve Reel Sektör İçin Mali İşbirliği Aracı) Modeline Ekonomik Örgütlerin Etkin Katılımı konuları görüşüldü.

KTSO'da 2020 böyle geçti

Başbakan Tatar: "Var olmak için üretmek şart"

Başbakan Ersin Tatar, Kıbrıs Türk Halkı'nın bu topraklarda var olmaya devam etmesi için üretime gereken önemi vermesinin şart olduğunu vurguladı. Başbakan Tatar, 21 Ağustos'ta Alayköy Sanayi Bölgesi'ni ziyaret ederek incelemelerde bulundu. Tatar, ziyaret sırasında, bölgede üretim faaliyetlerini yürüten işletmelerin direktörleri ile görüştü; sorunlarını dinledi.

Rektör Hasan Ali Bıçak odamızı ziyaret etti

Rauf Denктаş Üniversitesi Rektörü Hasan Ali Bıçak odamıza 17 Ağustos'ta nezaket ziyaretinde bulundu. Ziyarete Oda Başkanımız Candan Avunduk ile görüştü. Ziyaret sonunda Rektör Bıçak Başkan Candan Avunduk'a üniversite anı plaketi hediye etti.

"Nitelikli İşgücü, Başarılı Toplum" eğitimi düzenlendi

Avrupa Birliği tarafından finanse edilen, Kıbrıs Türk Ortopedik Özürlüler Derneği işbirliğinde Kıbrıs Türk Sanayi Odası ve Kıbrıs Türk Ticaret Odası tarafından yürütülen "Nitelikli İşgücü, Başarılı Toplum" Projesi kapsamında Bilgisayar Destekli Muhasebe Eğitimi'nin 2. Grubu, 25-28 Ağustos 2020 tarihlerinde konusunda uzman eğitmenler Evren Erk, Ceren Ataker Etc ve Gürhan Gürkan Ürer tarafından gerçekleştirildi.

TC Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay ile EÖP sağlık, ekonomi ve bölgesel konuları görüştü

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay, 9 Eylül'de video konferansla katıldığı Ekonomik Örgütler Platformu (EÖP) toplantısında, KKTC ekonomisiyle ilgili verileri aktaran Oktay, KKTC Hükümeti tarafından özel sektöre destek amaçlı oluşturulan Kredi Garanti Fonu ve İşletmelere Destek Kredisinin de olumlu etkileri olduğunu düşündüğünü söyledi.

KTSO Başkanı Candan Avunduk Acil Durum (Pandemi) Hastanesi inşaatını ziyaret etti

Kıbrıs Türk Sanayi Odası (KTSO) Başkanı Candan Avunduk, yönetim kurulu üyesi sayman Çavlan Paralik ile oda profesyonelleri 7 ve 15 Eylül'de olmak üzere iki kez inşaatı süren Acil Durum (Pandemi) Hastanesi'ni ziyaret ederek yetkililerden bilgi aldı.

KTSO'da 2020 böyle geçti

Gönyeli Belediye Başkanı Benli Odamızı ziyaret etti

Gönyeli Belediye Başkanı Ahmet Yalçın Benli ve beraberindeki heyet dün 8 Eylül'de Kıbrıs Türk Sanayi Odası'nı ziyaret ederek, gerekçesiz ve siyasi bir şekilde iptal edildiğini söyleyerek, "Her Eve Fiber Optik Projesi" hakkında Başkan Candan Avunduk'a bilgi verdi.

ZEYSAN'ın yeni Başkanı Tayfun Tüccar KTSO'yu ziyaret etti

Kıbrıs Türk Zeytin-Zeytinyağı Üreticileri ve Sanayicileri Derneği (ZEYSAN) 1 Eylül'de yaptığı genel kurulun ardından toplanarak kendi arasında başkan ve kurul görevlendirmelerini yaptı. Başkanlık görevi Tayfun Tüccar'a verildi. Tüccar görevi Ziya Sezey'den devraldı.

Oda heyeti Maraş bölgesini ziyaret etti

Sanayi Odası heyeti Başkan Candan Avunduk eşliğinde 8 Ekim'de bir kısmı ziyarete açılan Maraş'ı 27 Ekimde ziyaret etti. Heyet, Demokrasi Caddesi ve bu bölgede bulunan Bilal Ağa Mescidi ile sahil kesimindeki Kennedy Caddesi ve doğusundaki alanı gezdi.

Narin Unlu Mamülleri'nin yeni binası "Narin Eatery"e ziyaret

Oda Başkanımız ve beraberindeki heyet 27 Ekim'de Narin Unlu Mamülleri'nin hizmete açmaya hazırlandığı Mağusa'daki "Narin Eatery" işletmesini ziyaret ederek Şirket Direktörü Hulus Hulisioğlu'ndan çalışmalar hakkında bilgi aldı.

GMTGB'ye ziyaret

Gazimağusa Teknoloji Geliştirme Bölgesi (GMTGB), Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde, inovasyon ve girişimciliği arttırmak, marka ve patent üretmek, üniversite-sanayi iş birliğini geliştirerek teknolojik ve rekabetçi bir ekonominin sağlanması amacıyla kuruldu. Teknopark, Doğu Akdeniz Üniversitesi (DAÜ), Lefke Avrupa Üniversitesi (LAÜ) ve Kıbrıs Türk Sanayi Odası ortaklığında 2005 yılında kuruldu. Ada başkanımız ve beraberindeki heyet ziyareti 27 Ekim'de gerçekleştirdi.

KTSO'da 2020 böyle geçti

Başbakan Tatar: "Var olmak için üretmek şart"

Başbakan Ersin Tatar, Kıbrıs Türk Halkı'nın bu topraklarda var olmaya devam etmesi için üretime gereken önemi vermesinin şart olduğunu vurguladı. Başbakan Tatar, 21 Ağustos'ta Alayköy Sanayi Bölgesi'ni ziyaret ederek incelemelerde bulundu. Tatar, ziyaret sırasında, bölgede üretim faaliyetlerini yürüten işletmelerin direktörleri ile görüştü; sorunlarını dinledi.

"Manzara korkutucu, ama can kaybı olmaması tek tesellimiz"

Oda Başkanı Candan Avunduk, Çatalköy Sanayi Bölgesi'nde faaliyet gösteren işletmeleri 23 Kasım'da ziyaret ederek, afetin neden olduğu hasar konusunda bilgi aldı. Candan Avunduk, "Oluşan manzara korkutucu. Ancak böylesi bir afeti can kayıpsız atlama tek tesellimiz" dedi.

Ortopedik engellilerin gastronomi başarısı

"Nitelikli İş Gücü Başarılı Toplum" isimli Avrupa Birliği projesi kapsamında engelli bireylere katkı sağlaması amacıyla, Kıbrıs Türk Sanayi Odası, Kıbrıs Türk Ticaret Odası ve Kıbrıs Türk Ortopedik Özürlüler Derneği işbirliğinde, derneğin içerisinde gastronomi alanına yönelik bir mutfak hazırlanarak Mesleki Eğitim Ünitesi adıyla faaliyete geçirildi. Oda Başkanımız Candan Avunduk ve beraberindeki heyet 3 Kasım'da Derneği ziyaret ederek pratik eğitimi yerinde ziyaret etti.

TİM ve KTSO işbirliğinde "KOBİ ihracat Seferberliği Eğitimi" yapıldı

Kıbrıs Türk Sanayi Odası (KTSO) ve oda bünyesinde kurulmuş olan Türkiye İhracatçılar Birliği (TİM) KKTC Ofisi, 11 Kasım'da 09.00-16.30 saatleri arasında "KOBİ İhracat Seferberliği Eğitimi" kayıt yaptıran herkese açık sistemle online olarak gerçekleştirildi.

Gülle: "Birlikte yürümeyi amaçlıyoruz"

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) 61 ihracatçı birliği, 27 sektörü ve 95 bin ihracatçısıyla Türkiye'de ihracatın tek çatı kuruluşu olan TİM, KKTC'de ihracatın geliştirilmesine yönelik çalışmalarına devam ediyor. Bu yılın başında ilk Yurt Dışı Temsilcilik Ofisi'ni Lefkoşa'da hizmete açan TİM, "Kobi ihracat Seferberliği KKTC Eğitim Programı" başlattı. Program ile TİM, küresel ticaret alanlarındaki tecrübeleri Kuzey Kıbrıslı ihracatçılara aktardı. Online ortamda 12 Kasım'da düzenlenen eğitim programının kapanış törenine; Cumhurbaşkanı Ersin Tatar, TİM Başkanı İsmail Gülle ve Kıbrıs Türk Sanayi Odası Başkanı Candan Avunduk katıldı.

Lefkoşa Türk Belediyesi'ne ziyaret

Oda Başkanımız Candan Avunduk ve beraberindeki heyet 23 Kasım'da Lefkoşa Türk Belediyesi Başkanı Mehmet Harmancı'yı ziyaret ederek, Lefkoşa Sanayi Bölgesi'nden yağmur sularının tahliyesine ilişkin yapılan çalışmalar ve diğer konularda görüş alışverişinde bulundu.

KTSO'da 2020 böyle geçti

Avunduk: "Paydaş olmaktan onur duyduk"

Avrupa Birliği tarafından finanse edilen, Kıbrıs Türk Sanayi Odası ve Kıbrıs Türk Ticaret Odası işbirliği ile yürütülen ve Kıbrıs Türk Ortopedik Özürlüler Derneği'nin de paydaşı olduğu 'Kuzey Kıbrıs'ta Mesleki Eğitim ve İşgücü Piyasasına Yönelik Hayat Boyu Öğrenim' projesinin kapanış etkinliği 27 Kasım Cuma günü Bedesten'de yapıldı.

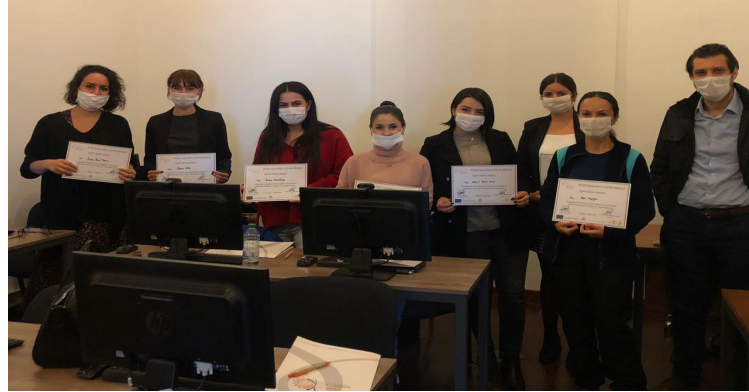

Yüksek Mahkeme ve Yüksek seçim Kurulu Başkanı Narin Ferdi Şefik'e ziyaret

Başkan Candan Avunduk, bazı yönetim kurulu üyeleri ve profesyonellerden oluşan bir heyet 19 Kasım'da Yüksek Mahkeme ve Yüksek Seçim Kurulu Başkanı Narin Ferdi Şefik'e nezaket ziyaretinde bulundu. Ziyarette ülkemizdeki seçim sistemleri ve çalışmalar hakkında görüş alışverişinde bulunuldu. Başkan Narin Ferdi Şefik seçim sistemlerimiz uygulamalar hakkında heyete bilgi verdi.

Uygulamalı Excel eğitimi yapıldı

Avrupa Birliği tarafından finanse edilen, Kıbrıs Türk Sanayi Odası ve Kıbrıs Türk Ticaret Odası tarafından yürütülen Kıbrıs Türk Ortopedik Özürlüler Derneği işbirliğinde "Nitelikli İşgücü, Başarılı Toplum" Projesi kapsamında 17 Kasım - 2 Aralık 2020 tarihleri arasında Uygulamalı Microsoft Excel Eğitimi'nin 2. grubu, konusunda uzman eğitmen Yrd. Doç. Dr. Mehmet Karay tarafından gerçekleştirildi.

Cumhurbaşkanı Tatar'a nezaket ziyareti

Kıbrıs Türk Sanayi Odası (KTSO) Başkanı Candan Avunduk ve Yönetim Kurulu üyeleri, Cumhurbaşkanı Ersin Tatar'a 2 Aralık'ta nezaket ziyaretinde bulundu. Başbakanlık görevini yürüttüğü dönemde Sanayi Odası yönetimiyle kurduğu iyi ilişkilerden bahseden Cumhurbaşkanı Tatar, Oda yönetiminin görüş ve düşüncelerinden pandemi sürecinin başarıyla yönetilmesinde yararlandığının altını çizerek KKTC'nin bugün sağlık açısından çok güvenli bir konumda olduğunu dile getirdi.

Kıbrıs Türk Tütün Endüstrisi'ne ziyaret

Oda Başkanımız Candan Avunduk ve bazı yönetim kurulu üyeleri ile profesyonellerden oluşan bir heyet Kıbrıs Türk Tütün Endüstrisi'ne 2 Aralık'ta bir nezaket ziyaretinde bulunarak Genel Müdür Selahattin Bayırcan'la görüştü.

KTSO'da 2020 böyle geçti

“Tescilden mahrum bırakılabiliriz”

Kıbrıslı Türk üreticilerin oluşturduğu dört örgüt, hellimin tescili konusunda Avrupa Birliği (AB) tarafından oluşturulması önerilen denetim mekanizmalarının üreticilerin “adil ve etkin bir şekilde tescilden yararlanmasını engelleyeceğini, hatta tescilden mahrum bırakma riski ile karşı karşıya getireceği” gerekçesiyle 17 Aralık'ta eylem yaptı.

Bağımsız vekillerden odamıza ziyaret

Bağımsız milletvekilleri Hasan Topal, Hasan Büyükoğlu ve Mesut Genç 11 Aralık'ta Kıbrıs Türk Sanayi Odası'nı ziyaret etti. Toplantıda pandemi koşullarında son ekonomik gelişmeler, meclisin nisabı konusu ve güncel siyasi gelişmeler değerlendirildi.

Avunduk: LTB'nin öncü rolünü ve yaptığı çalışmaları destekliyoruz

Lefkoşa Türk Belediyesi (LTB) Başkanı Mehmet Harmancı ve beraberindeki heyet, birlikte Kıbrıs Türk Sanayi Odası (KTSO) Başkanı Candan Avunduk ve yönetim kurulu üyeleriyle 24 Aralık'ta Lefkoşa Sanayi Bölgesi'nde yapımı devam eden drenaj hattı projesiyle ilgili incelemelerde bulundu.

Başkan Harmancı, projenin geldiği nokta konusunda Avunduk ve oda yöneticilerini bilgilendirerek, LTB'nin hedeflediklerini ortaya koydu. İki başkan daha sonra Kıbrıs Türk Sanayi Odası'na geçerek burada bir toplantı gerçekleştirdi.

NEW BLACK AKDENİZ®

SINCE 2008

Tadına doyamayacaksınız!

Kuzey
Kıbrıs'ın
Balık
Markası

Aldığınız her Akdeniz Ton ile
siz de Kıbrıs Türk Eğitim Vakfı'na
katkıda bulunun.

Şevket Hançerli Ticaret Ltd.

Kurtuluş Sok. No: 2 Yenikent, Gönyeli Lefkoşa, KKTC - Tel: 223 4855 - Faks: 223 4856 - info@shancerli.com

ŞENAL PLASTİK

Pet Kavanozlar

Yöresel lezzetlerimizi
en iyi şekilde saklamanıza
yardımcı oluyoruz...

Pet Şişeler

Bidonlar

FABRİKA MERKEZ

+90 392 365 46 00
+90 533 850 50 10
+90 392 365 42 44
info@senalplastik.com
OSB. L'şa ana yolu üzeri/ M/sa

LEFKOŞA ŞUBE

+90 392 225 38 43
+90 533 850 50 11
+90 392 227 51 19
OSB. 2. Cadde No:4 /
Lefkoşa

MAĞUSA TERMİNAL

+90 392 366 33 34
+90 392 365 42 44
Ayhan Niyazi Sk. Otobüs Terminal
Yanı Baykal / Gazimağusa

Senal Plastik

senalplastik

www.senalplastik.com

0533 850 50 10

Basın Bildirileri

KTSO: Hellim konusunda kolektif ve bütünlüklü bir çaba olmazsa bu dava kaybedilecek

Kıbrıs Rum makamlarının, bilinçli bir şekilde Kıbrıslı Türkleri dışlayarak, Birleşik Krallık'ta Halloumi marka tescilli almasını büyük bir üzüntü ile takip etmekteyiz. Odamız 7 Şubat'ta yayınladığı bildiriye, Kıbrıs'taki toplumların ortak kültürel ürün olan Hellim/Halloumi'yi paylaşmak yerine her zaman gasp etmek yolunu seçerek, eşi benzeri görülmemiş çaba gösteren, maddi kaynak ayıran ve girişim yapan Kıbrıs Rum makamlarını kınıyoruz dedi.

KTSO: Popülist Söylem ve Eylemlerden Ziyade Halkın Alım Gücünün Artırılmasının Tek Yolu Üretim Girdi Maliyetlerini Düşürerek Daha Fazla Mal ve Hizmet Üretmektir"

Odamız 26 Şubat'ta yayınladığı basın bildirisinde, "10 Şubat 2020 tarihinde hükümetin temsilcilerinin olumlu yönde verdiği oyla brüt asgari ücret 3600 TL olarak belirlenmiştir. Ancak gelen tepkiler üzerine, Cumhurbaşkanlığı seçiminin etkisi ve popülist bir yaklaşımla hükümet temsilcilerinin oylarını yaklaşık 15 gün sonra değiştirmek suretiyle, asgari ücret 3820 TL olarak açıklanmıştır" denildi.

Taklit ve tağşiş konusunda denetimlerimiz sürece

Odamız 4 Mart'ta yayınladığı basın bildirisinde, "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde gıda güvenliğinin sağlanması ve sağlıklı nesillerin yetişmesi, tüm toplumu ilgilendiren öncelikli bir konu olmalıdır denildi. KTSO olarak gıda güvenliği konusunda atılacak her adımı, ülkemiz insanı için yapılabilecek büyük bir katkı olarak görmekte ve desteklemekteyiz. İlgili paydaşlarımıza örnek olması ve bundan sonra gıda alanında resmi denetimlerin artarak devam etmesi dileğiyle, gıda sektöründe taklit ve tağşiş konusunda 2020 yılında yaptığımız ve yapacağımız rutin piyasa denetimlerini kamuoyuyla paylaşmayı hedeflemekteyiz" denildi.

KTSO: Hükümet Aldığı Tedbirleri Acilen Gözden Geçirmelidir!

Odamız 12 Nisan'da yayınladığı basın bildirisinde, "COVID-19 salgını nedeniyle ekonomimizde yaşanmakta olan kriz büyük oranda derinleşmeye devam etmektedir. En iyimser tahminlere göre, KKTC ekonomisinin 2020 yılında çift haneli küçülme ve 2021 yılında ise tek haneli küçülme yaşaması beklenmektedir" denildi.

KTSO: "Hükümet kapalı/açık ayırmacılığından derhal vaz geçmeli"

Odamız 24 Mayıs'ta yayınladığı basın bildirisinde, "Hükümet destekler ve kamuya ait yükümlülükler dair yapmış olduğumuz tüm uyarılara rağmen kapalı/açık sektör ayırımı yapmıştır. Daha sonra bu ayırmacılığın yanlışlığını kendileri de fark etmiş ve bir takım düzenlemelerle eksiklikleri giderme yoluna gidilmiştir" denildi.

KTSO: "Cari açık kapatma programları yaparak bir yere varamayız"

Odamız 28 Mayıs'ta yayınladığı basın bildirisinde, "COVID-19 salgınıyla birlikte, işletmelerimizin uzun bir süre kapalı kalması, halkın alım gücünde yaşanan azalma ve turist ve öğrenci sayılarında yaşanan düşüş, üretim sektörlerini olumsuz yönde etkilemiştir. Bu zorlu süreç içerisinde ve TC ile KKTC arasındaki mali ve ekonomik işbirliği anlaşmasıyla ilgili olarak belirsizliklerin kalkmasını, 2020 yılını kapsayan iktisadi ve mali işbirliği anlaşmasının imzalanmasını olumlu karşılamaktayız. İçerisinden geçmekte olduğumuz bu zorlu süreç içerisinde anavatanımız Türkiye'nin gerek sağlık alanında gerekse ekonomik anlamda yanımızda olması Kıbrıs Türkü açısından moral-motivasyon ve ekonomik var olma konusunda hayati önem taşımaktadır" denildi.

KTSO: "Özel sektör finansmanı konularında acilen harekete geçilmeli"

Odamız 9 Haziran'da yayınladığı basın bildirisinde, "TC - KKTC arasında imzalanan mali ve iktisadi işbirliği anlaşmasından sonra, hükümetin reel sektöre ve altyapıların geliştirilmesine yönelik projelere daha fazla kaynak ayırmasına ve alandaki projeleri hayata geçirmesi beklenmektedir" denildi.

"Açık açık uyarıyoruz çünkü yok oluyoruz"

Odamız 15 Haziran'da yayınladığı basın bildirisinde, "Tüm dünyayı etkisi altına alan coronavirus (COVID-19) salgını, ülkemiz ekonomisine de ciddi zararlar vermiştir. Hükümetin sağlık alanında aldığı vakitli ve yerinde tedbirler, halkımızın sağduyusu ve sağlık çalışanlarının özverili çalışmaları pandemi döneminde başarılı bir sınav verilmesine imkan sağlamış ve kısa zamanda pozitif vakalar sıfırlanmıştır" denildi.

KTSO: Herkes Sorumluluğunu Bilmeli

Odamız 18 Haziran'da yayınladığı basın bildirisinde, "Gerek ülkesel gerekse küresel anlamda oldukça zorlu bir sürecin içerisinde geçmekteyiz. Şartların böylesine zorlayıcı olduğu dönemlerde, ülkelerin en temel ihtiyacı her alanda istikrarlı politikalar izlemek, siyasi ve ekonomik istikrarı sağlamaktır" denildi.

Basın Bildirileri

KTSO: II. Ekonomik Tedbir Paketi reel sektörü daha kucaklayıcı

Odamız 24 Haziran'da yayınladığı basın bildirisinde, "COVID-19 salgınıyla birlikte, ülke ekonomisi ve özelde sanayi sektörü düşen talepten kaynaklı olarak içeride ve dışarıda pazar bulmakta sıkıntılar yaşamakta, ithalatta haksız rekabete maruz kalmakta ve girdi maliyetlerindeki artışlardan olumsuz yönde etkilenmektedir" denildi.

KTSO: "Meclis'in tatil zamanı değil"

Odamız 29 Haziran'da yayınladığı basın bildirisinde, "Cumhuriyet Meclisi Genel kurulun başında Meclis Başkanı Teberrüken Uluçay mecliste temsil edilen parti başkanları arasında varılan uzlaşığı açıklayarak Meclis tatilinin rafa kalktığını açıkladı. Yasama ve denetimin en çok ihtiyaç duyulduğu bir süreç yaşıyoruz. Mevzuatı işaret ederek Meclisi tatil etmek mazeret sayılamaz. Yaşanmakta olan kötü günler tatil sonrasına ertelenecek hafiflikte değildir. Eğer söylenildiği gibi ortak uzlaşığı varsa, mevzuat da değiştirilerek meclis tatili iptal edilebilir" denildi.

Başkan Avunduk: Pandemi hastanesi eksikliği derhal giderilmelidir

Oda Başkanımız Candan Avunduk 6 Temmuz'da yayınladığı basın bildirisinde, "Mart- Mayıs ayları içerisinde zamanında alınan önlemler neticesinde COVID-19 salgını, başta sağlık çalışanlarımızın yoğun emeği olmak üzere, hükümetin doğru zamanda aldığı karar ve halkımızın bu kararlara sahip çıkmasıyla, sağlık yönünden minimal kayıpla geçirdiğimiz örnek bir başarı olmuştur" dedi.

Söylem duymak değil, eylem görmek istiyoruz

Başkanımız Candan Avunduk 22 Temmuz'da yayınladığı basın açıklamasında, "İçerisinden geçmekte olduğumuz süreç, katma değeri yüksek ekonomik aktivitelerin önemini, ülkemizdeki tüm ekonomik aktörlere yeniden hatırlatmıştır. Küresel anlamda yaşanan kriz, ülkemizi üretim gücü yüksek ülkelere kıyasla çok daha derinden etkilemiştir. Bunun başlıca nedeni, ülkemizde var olduğu artık tartışılmayan, yıllardır dile getirdiğimiz ve çözüm beklediğimiz, yapısal sıkıntılarımızdır" dedi.

Yerli ürününü kötöleyen, kendi ülkesini de kötüler

Odamız 29 Temmuz'da yayınladığı basın bildirisinde, "Bir grup ithalatçı iş insanının, geçtiğimiz günlerde kendilerinin de parçası oldukları bu ülkede, bu topraklarda yapılan yerli üretimi, hor gören, itibarsızlaştıran ve aşağılayan ifadeler kullanarak yayınladıkları bildiriye Sanayi Odası olarak esefle kınıyoruz" denildi.

KTSO: Sosyal sigorta desteğinin düzeltilmesi işten durdurmaları önleyecektir

Odamız 14 Ağustos'ta yayınladığı basın bildirisinde Temmuz ayında açıklanan ve yedi ay boyunca devam etmesi öngörülen %75'lik Sosyal Sigorta desteğinin, uygulamada %30'lara denk geldiğini ve amacına hizmet etmeyeceğini hükümet yetkililerine açıkça belirtmiştik.

KTSO: Sivil itaatsizlik dahil her türlü eylemi gündemimize taşıyacağız

Odamız 11 Ağustos'ta yayınladığı basın bildirisinde, COVID-19 pandemisinin yaratmış olduğu ekonomik krizden kaynaklı olarak, sanayi işletmelerimizin gelirlerinde büyük oranda düşüşler yaşanırken, giderlerini karşılama noktasında büyük sıkıntılar ortaya çıkmıştır.

Navlun ve gümrük desteği ihracatın can suyudur

Odamız 18 Eylül'de yayınladığı basın bildirisinde, Avrupa Birliği Adalet Divanı (ABAD)'nın 1994 yılında aldığı kararlar sonrasında, ülkemizde üretilen ürünler haksız ambargolara maruz kalmaktadır. Bu durum sanayicilerimiz tarafından üretilen ürünlerin ihraç edilirken ek maliyetlerle karşılaşmasına neden olmaktadır.

KTSO: Küçükbaş Hayvancılığın Geliştirilmesi Yönünde Atılan Projeleri Destekliyoruz

Odamız 2 Kasım'da yayınladığı basın bildirisinde, Küçükbaş hayvancılığın geliştirilmesi amacı ile Tarım Bakanlığımıza bağlı Devlet Üretim Çiftlikleri bünyesindeki Margo Çiftliklerinde 6 bin küçükbaş hayvan kapasiteli ağıl projesine başlanması mutluluk duymaktayız.

KTSO: Siyasi partilerin KKTC'yi hükümete bırakma lüksü yoktur

Odamızın 17 Kasım'da yayınladığı basın bildirisinde, ülkemizde maalesef hükümet kurma çalışmaları konusunda bir arpa boyu yol alınmadığını endişeyle takip etmekteyiz. "2021 Bütçesinin halen daha Cumhuriyet Meclisi'ne sevk edilemediği, sadece 2021 yılı için 3 milyar TL'ye yakın bütçe açığının kapatılması ve altyapı/reel sektör yatırımlarının yapılabilmesi için TC ile ekonomik program görüşmelerinin yapılamadığı bir ortamda, siyasi partilerin hükümet kurulması noktasındaki sorumsuz davranışları kabul edilemezdir.

Basın Bildirileri

KTSO: Milli Mutabakat Ve İcraat Hükümeti Kurulmalıdır

KKTC ekonomisi olarak çok zor zamanlardan geçmekte olduğumuz bu günlerde, ekonomiyi belki de pandemi kadar kötü etkileyebilecek siyasi istikrarsızlığın giderek arttığına tanık olunmaktadır. Odamızın 25 Kasım'da yayınladığı bildiri şöyle: "Hükümet kurma çalışmalarında siyasi partilerin sorumsuz davranışları nedeniyle sonuçlanamadığı ve en iyi ihtimalle erken seçim hükümeti kurulacağı anlaşılmaktadır. Ocak 2018'de dört yıllığına seçilen milletvekillerinin kendi aralarından icraat hükümeti kurmak istememeleri kabul edilebilir değildir."

KTSO: 2021 Yılı Bütçesinde Üretim Girdi Maliyetlerinde Destek Mekanizmalarının Sağlanması Gerektilmektedir

Odamızın 26 Kasım tarihinde yayınladığı basın bildirisinde, KKTC ekonomisi için 2020 yılı çok ciddi sıkıntılar yaratmıştır, döviz kurundaki artışlar, turizm ve yükseköğrenim sektörlerindeki sıkıntılar milli gelirimizin düşmesine ve halk olarak alım gücümüzün düşmesine neden olmuştur. Ancak son zamanlarda COVID-19'a karşı aşı çalışmalarında başarılar yakalanması ve bu aşuların dağıtımına yakın zamanda başlanacak olması, ekonomik ve sosyal hayatın normalleşmesi açısından umut olmaktadır.

Avuduk: "En son ihtiyaç duyacağımız şey; kaptansız ve rotasız gemidir"

Oda Başkanımız Candan Avuduk 11 Aralık'ta 12-18 Aralık "Yerli Ürünler Haftası" nedeniyle yaptığı basın açıklamasında yerli ürün ve üretimin ülkelerin ekonomileri için çok önemli olduğuna vurgu yaparak, özellikle pandemi döneminde bunun çok daha iyi anlaşıldığına dikkat çekerek, "Yerli ürün ve üretim var olmamızın can simidi. Salgın kapılarımızı kapattığında bunun önemini bir kez daha anlamış olduk. Üretimin sığınabileceğimiz en güvenli liman olduğunu gördük" dedi.

Avuduk: "Kapanma söylentileri ekonomiye darbe vurmaktan başka işe yaramıyor"

Kıbrıs Türk Sanayi Odası olarak her zaman önce sağlık ve beraberinde sağlıkla ekonominin akılcı yönetimini savunduk. Ancak maalesef görüyoruz ki, gerek hükümet edenler ve gerekse sosyal medyada hızla yayılan "kapanma" söylentileri özel sektörü ve doğrudan ekonomik faaliyetleri darbelemeye devam ediyor. Oda Başkanımız Candan Avuduk 22 Aralık'ta yaptığı açıklamada, "Salgının yönetilmesi konusunda defalarca görüşlerimizi gerek kamuoyu ve gerekse de yetkililerle paylaştık. İçinde bulunduğumuz pandemi sürecinde ekonomik dengeler oldukça hassas bir yapıdadır. Ölçülüp tartılmadan salgın konusunda yapılan açıklama ve dedikodular ekonomimize darbe üstüne darbe vuruyor" dedi.

Avuduk: "Eğitim sektöründe alınan kararları destekliyoruz"

Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı temsilcileri ile Bulaşıcı Hastalıklar Üst Komitesi'nin gerçekleştirdikleri toplantıda okullarla ilgili aldığı kararları destekliyoruz. Oda olarak hep savunduğumuz gibi "salgını yönetmek". Bu kararların, ilgili kurum ve kuruluşlarla birlikte Bulaşıcı Hastalıklar Üst Komitesi'yle üretilmesinin ne kadar yerinde olduğunun bir örneğidir.

Oda Başkanımız Candan Avuduk'un 24 Aralık'ta yayınladığı basın açıklaması şöyle:

"Pandemiyle yaşamayı öğrenmek zorundayız. Toplum olarak, kendimize uygun güvenlik şartlarını ve denetimlerini yerine oturarak ekonomik olarak ayakta kalmak zorundayız. Normal zamanlarda olduğundan daha fazlasını bile yükseköğrenim kurumlarımızın dışardan öğrenci gelmesine katkı koyabileceğini ve süreci lehimize çevirebileceğini anlamalıyız. Dünyanın sağlık ve güvenlik anlamında en üst sıralarında olan ülkemizin bu görevi farklılığını çok iyi değerlendirmemiz gerekmektedir. Bu yalnızca yükseköğrenim kurumlarının faydasına değil, bakkalından esnafına kadar toplumun her kesimine dokunan ekonomik zincirin bir parçasıdır.

"Kapatmak-yasaklamak" en hızlı ve kolay yöntem olabilir. Ancak sonuçları açısından bundan etkilenmeyecek hiç kimse yoktur. Bu nedenle, pandemi süresince sağlık konularında alınacak kararların bundan etkilenen kesimlerle çözüm ortaklığına gidilmesi her zaman destekleyeceğimiz bir yaklaşımdır."

Avuduk: "Kapanma söylentileri ekonomiye darbe vurmaktan başka işe yaramıyor"

Kıbrıs Türk Sanayi Odası olarak her zaman önce sağlık ve beraberinde sağlıkla ekonominin akılcı yönetimini savunduk. Ancak maalesef görüyoruz ki, gerek hükümet edenler ve gerekse sosyal medyada hızla yayılan "kapanma" söylentileri özel sektörü ve doğrudan ekonomik faaliyetleri darbelemeye devam ediyor.

Başkan Avuduk 22 Aralık'ta yayınladığı basın açıklamasında, "Salgının yönetilmesi konusunda defalarca görüşlerimizi gerek kamuoyu ve gerekse de yetkililerle paylaştık. İçinde bulunduğumuz pandemi sürecinde ekonomik dengeler oldukça hassas bir yapıdadır. Ölçülüp tartılmadan salgın konusunda yapılan açıklama ve dedikodular ekonomimize darbe üstüne darbe vuruyor" dedi.

Avuduk: "Yerli ürün ve üretim var olmamızın can simididir"

Kıbrıs Türk Sanayi Odası (KTSO) Başkanı Candan Avuduk 12-18 Aralık "Yerli Ürünler Haftası" nedeniyle 11 Aralık'ta yaptığı basın açıklamasında yerli ürün ve üretimin ülkelerin ekonomileri için çok önemli olduğuna vurgu yaparak, özellikle pandemi döneminde bunun çok daha iyi anlaşıldığına dikkat çekerek, "Yerli ürün ve üretim var olmamızın can simidi. Salgın kapılarımızı kapattığında bunun önemini bir kez daha anlamış olduk. Üretimin sığınabileceğimiz en güvenli liman olduğunu gördük" dedi.

KTSO Başkanı Candan Avuduk, Kıbrıs Türk Sanayi Odası olarak her yıl 12-18 Aralık tarihlerinde kutlanan "Yerli Ürün Haftası"ni bu yıl pandemi koşulları nedeniyle kısıtlı kutlandığını belirterek, "Geliştirilmiş üretime dayalı toplum bilinci, bir ülkenin var olduğu topraklarda köklenerek varlığını sürdürmesi ve güçlü bir gelecek vaadi taşır. Geleceğin kurucuları ise bugünün çocuklarıdır. Ağacın yaş iken eğildiği gerçeğinden hareketle, bugünün üreticileri olarak, çocuklarımıza, tüketmekten çok üretmenin önemini anlatmamız ve onlara üretimi sevdirmemiz asli görevimiz olmalıdır. Atatürk'ün dediği gibi, 'Üretmeyen toplumlar yok olmaya mahkumdur'" diye konuştu.

YÜKSEK METAL

Direktör: Ahmet YÜKSEKTEPELİ

Hizmetlerimiz

Ferforje İmalat ve Montaj
Güneş Enerjisi ve Depoları
Su Tesisatı

Tel: 0533 860 04 77 - 0548 860 04 77

Adres: Naci Talad Cad. 23/A Girne (Heybe Çorba Karşısı)

ADA DÖŞEME EVİ LTD.

Eviniz için en iyi seçim...

Telefon: 0542 873 05 63 - 0533 861 83 94

Adres: 33/35 MAHMUT PAŞA SOKAK SURLARIÇI LEFKOŞA

E-mail: info@adadoseme.com - www.adadoseme.com

Kıbrıs Türk Ortopedik Özürlüler Derneği başkanı Günay Kibrit KTSO ile yürütülen projeler hakkında bilgi verdi.

“Engellilerimiz için mesleki eğitim üzerine çalışmalar yapmak istiyoruz”

Günay Kibrit
Kıbrıs Türk Ortopedik Özürlüler Derneği Başkanı

Soru: Sanayi Odası ile yürütülen projenizden bahseder misiniz?

Yıllardır engelli istihdamıyla ilgili sorunlar yaşıyorduk. 2006 yılından beridir 1 kişilik engelli istihdamı dahi yoktur. Şu anda da 2017 yılında yapılan istatistik verilerine göre 661 arkadaşım istihdam beklemektedir. Bu arkadaşlarımızın çoğunluğu yine veriler kapsamına bakıldığında ilkökul, ortaokul, bir kısmı lise ve çok azı üniversite mezunlardır. Biz de istihdam noktasında arkadaşlarımız için özellikle kamusal alanlarda sorun yaşandığını gördük. Gerek yapılan protokoller gerekse de hükümette yaşanan sıkıntılardan dolayı arkadaşlarımız bir türlü istihdam edilemiyor. Elbette bu konuda her 25 kişi çalıştırılan özel sektör veya kamu sektörü mutlaka 1 engelli çalıştırmak zorunda olduğu bir yasamız var. Çalıştırmadığı takdirde de cezai uygulamaları da var fakat buna rağmen yine de arkadaşlarımızı çalıştırmıyoruz.

Ülkemizde, engelli arkadaşlarımıza alternatif istihdam modelleri yaratmak benim hayalimdi. Her zaman “ara elaman yok, kendi yetenekleri ortaya koyacağı ve bu sayede üretip, pazarlayacağı kişiler yok” diyerek şikayet ederdik. Bunun üzerine Kıbrıs Türk Sanayi Odası ve Ticaret Odası'nın birlikte ele aldıkları 'Hayat Boyu Eğitim' noktasında bizde devreye girdik. “Engellilerimiz için mesleki eğitim üzerine çalışmalar yapılabilir” düşüncesiyle talepte bulunduk. Bu konuda projeler yazıldı ve Avrupa Birliği'nden onaylandı. Bunun üzerine yaklaşık 1,5 yıl süren engelli 22 kadınıma el işi eğitimini verdik. Taki tasarımı, Lefkara, Koza işleri gibi işler verdik.

Yine proje içerisinde Avrupa ülkesine gidip oradaki engellilere yönelik meslek odalarını görmek vardı. Ancak pandemi dolayısıyla oraya gidemedik. Bundan dolayı bütçede bir miktar para kaldı. Bizde bu parayı farklı şekilde

değerlendirme kararı aldık ve “Gastronomi eğitimi verelim” dedik. Bu konuya odalarımız da çok sıcak baktılar. Zaten böyle bir eğitim Türkiye’de de yoktur. Sadece Türkiye’de bir üniversitenin Gastronomi bölümü böyle bir şeye başladı ama daha uygulamaya koymadılar. Aslında biz mutfağımızı 3-4 yıl önce hazırlamıştık. Bu benim en büyük hayalimdi. Çünkü oraya gidip arkadaşımızın yaptığı bir pastayı, yemeği yemek istiyorduk. Bu anlamda hem Sanayi Odası hem de Ticaret Odası bizlere çok destekçi oldular. Mutfağımızı tamamladık, hizmete girdi. 42 saatlik bir eğitim aldık. Çünkü zaman çok sınırlıydı ve projenin bitmesine yakın ancak hayata geçirebildik. 21 saat online teorik, kalan 21 saat ise mutfağımızda uygulamalı olarak eğitim aldık. Tabii bu bizi ciddi anlamda motive etti. Aslında Kıbrıs Türk Ortopedik Özürlüler Derneği'nin her zaman etkinlikleri vardı. Ancak pandemi dolayısıyla arkadaşlarımızı toplayamadık, etkinlik yapamadığımız için moral bozukluğu yaşıyorduk. Ancak bu projeye bunu birazcık değiştirebildik. Eğitimleri verirken amacımız: gerek özel sektörde çalışabilirler gerekse de evlerinde de yapıp satabilme düşüncesi vardı. Bu sayede kendi ekonomilerine de katkı sağlayabileceklerdir. Çünkü bu hayatta üretmek kadar güzel bir şey yoktur. Zaten misyonumuz, toplumun içerisinde eşit bireyler olarak yer almaktır. Alternatif modellerin içerisinde engellilerimizin de yapabileceği mutlaka bir şey vardır. Bizler de bunu ortaya koyduk.

Elbette bunun da sürdürülebilir olması gerekiyor. 42 saatlik eğitimle olacak değildir. Gastronomi eğitimini 42 saatte tamamlamak ve bunun sonunda “usta olduk” demek mümkün değildir. Ancak bizlerin en büyük amacı ilk adımı attırmaktır. Biz bunu yaptık ve gençlerin isteğini, mutluluklarını gördük. Bunun için de Sanayi Odası Candan Avunduk ve KTSO başkanı Turgay Deniz, “proje bitmiş olabilir fakat bizler yine de elimizden geleni yapacağız” dediler. Elbette engelli arkadaşlarımız buralarda ve bu tip eğitimlerle bir yere kadar yetiştirebiliriz. Günün sonunda fırsat eşitliğinin bu arkadaşlarımıza sunuyoruz ve özel sektördeki işletmelerde istihdam sağlanabileceklerdir. Bununla ilgili gerek Sanayi, gerek Ticaret Odası gerekse de Esnaf ve Zanaatkarlar görüşmelerimiz var. Çünkü engelli arkadaşlarımızdan birisi alındığı zaman sadece bir kişi istihdam edilmez, herkes gibi birisi alınır. “Sırf engelli istihdamı yaptık” diyerek vicdanlara oynamak değil; yetenekli ve işini yapabilecek birisi alınır.

Soru: ‘El ele yerelde’ çalışması hakkında bilgi verir misiniz?

Bilindiği üzere sadece Lefkoşa Belediyesi'nde engelliler birimi var. ‘El ele Yerelde’ projemizle Tatlısu, İskele, Değirmenlik, Girne ve Lapta belediyelerinde engelliler biriminin oluşturulması için çalışma yaptık. Bununla ilgili İstanbul'a gittik ve belediyeleri ziyaret ettik, ne gibi çalışmalar yaptıklarını gördük ve tüm belediyelerin katılımıyla online olarak seminer düzenledik. Bunun üzerine 5 belediyemiz, engelli birimlerini oluşturdu. Bu sayede o bölgelerde yaşayan engellilerin sorunları birimde toplanıyor ve sosyal faaliyetler, eğitimleri organize ediyor. Ancak pandemiden dolayı çok kapandık. Aslında çok faydalı, çok başarılı bir projeydi ve bu proje kapsamında Avrupa Birliği bizlerle görüşme talebinde bulundular ve belediyelerin sayısının daha da artırılması yönünde destekçi olmak istediler. Bizlerde kabul ettik fakat maalesef çok yavaş ilerliyoruz. Evet birimler oluştu, istatistik veriler toplandı fakat toplanan engellilerin istatistik verilerini toplamak dışında herhangi bir çalışma yapılmıyor.

TOPCU KAHVESİ
YÜKSEK KALİTE GARANTİLİ

TOPCU KAHVESİ
KAHVESİ

TOPCU KAHVESİ
KAHVESİ

Şehit Ertuğrul Arif Sokak No: 9 Kızılay, Lefkoşa 0542 860 10 41

ADA

Adanın gerçek kahvesi

OSB 2. Cadde No:34 - Lefkoşa

TEL: 0392 225 20 15
FAX: 0392 225 43 56

Musanın
sınca 1940

Koyun
Yoğurdu

Ayran
Çamlıca

BİREL SÜTÇÜLÜK
ve TİC. LTD. ŞTİ

OSB, 3. Cd. 5. Sk. No:5 Lefkoşa / KKTC
Tel: 0542 852 75 76 - 0542 887 98 98
Fax: 0392 225 71 68
birelsut@hotmail.com

#YERLİ ÜRET

#YERLİ TÜKET

Ayağa kalkmak için yerli üretim-yerli tüketim.

Konil&Sons LTD.direktörü Mustafa Beyazyüz çalışmalarını anlatarak maske üretimi konusunda bilgi verdi.

“Maske konusunda devlet onaylı üreticiyiz”

Mustafa BEAZYÜZ
Konil&Sons LTD. Direktörü

“Rahmetli eniştem Nihat Konil ile mevcut işimize başladık”

Soru: Kendinizi tanıtır mısınız?

1984 yılında Girne’de doğdum. İlk, orta ve lise eğitimimi Kıbrıs’ta, üniversite eğitimi için ise Türkiye’ye gittim. Türkiye’de yaklaşık 10 yıl buldum ve 4-5 yıl çalışma hayatım oldu. Askerlik nedeniyle Kıbrıs’a geri döndüm ve rahmetli eniştem Nihat Konil ile mevcut işimize başladık. Kendisi rahmetli olunca işi devam ettirdik.

“Türkiye’den gelen mendiller önümüzü kesmektedir. Bundan dolayı bebek mendili üretimine ara verdik”

Soru: Konil & Sons Ltd. hakkında bilgi verir misiniz?

2011 yılında Lefkoşa Sanayisi’nde üretim yapmaya başladık. O dönemde Alayköy Bölgesi’ndeki şuanki yerimiz yapım aşamasındaydı. 2012 yılında buraya taşındığımızda üretime ıslak mendil ve şeker paketlemeyle başladık. Zaman içerisinde baskı ve ambalaj işleri yapıyorduk. Şeker paketleme işlerimizi daha da genişlettik. Öte yandan ilk yerli üretim olan 2011 yılında bebek mendiline de başladık. Mevcut olarak bebek üretimine ara verdik. Çünkü Türkiye’den gelen mendiller önümüzü kesmektedir. Bundan dolayı bebek mendili üretimine ara verdik. Şu anda maske üretimi yapmaktayız.

“Ürettiğimiz ürünler, diğer firmalara göre daha kaliteli olduğundan dolayı verdiğimiz fiyat diğerlerine göre biraz daha fazla olabiliyor”

Soru: Üretimini yaptığınız maske, şekerleme paketleri ve mendillerinizi hangi pazarlara sunmaktasınız?

Tamamıyla yerli üretim olan ürünlerimizi ağırlıkta iç pazarımızda yer alan büyük otel gruplarının büyük çoğunluğuna sunmaktayız. Öte yandan restoranlarımızın bazılarında hizmet vermekteyiz. Bizim dışımızda yine üretim yapan birkaç firma daha olduğundan dolayı ülkemizdeki tüm işletmelere hizmet vermemiz mümkün değil. Zaten fiyat farkından dolayı da aramızda rekabet var. Çünkü ürettiğimiz ürünler diğer firmalara göre daha kaliteli olduğundan dolayı verdiğimiz fiyat diğerlerine göre biraz daha fazla olabiliyor.

“Şu anda adadaki maske konusunda üretici olarak kayıtlı olan tek firmayız”

Soru: Halen devam etmekte olan pandemi süreci içerisinde hemen herkes maske üretmeye başladı. Sizin ürettiğiniz maskeler, diğer

işletmelerde veya merdiven altı üretim yapan yerlerden farkınız nedir?

Farkımız, maske üretimine girdiğimiz andan itibaren Sağlık Bakanlığı, Sanayi Dairesi, Ticaret Dairesi’ne çağrıda bulduk ve ürettiğimiz maskelerin gelip denetiminin yapılmasını, istenilen bir standart ve kural var ise eğer; onları bilmemiz için bizleri bilgilendirme talebinde bulduk. Gelen resmî kurumlar tarafından onayı aldığımız takdirde de piyasaya çıkalım dedik. Çünkü maske, insan sağlığını çok büyük ölçüde etkileyen ve yaşadığımız koşullar içerisinde bizlerin sağlığını korumaktadır. Dolayısıyla büyük bir önem arz etmektedir. Bu çerçevede Ticaret Dairesi üretimi yaptığımız fabrikamıza gelerek yerinde incelemelerde bulundu ve o dönemde Başbakan olan Ersin Tatar, Sağlık Bakanlığı’nda görevli heyetler üretimimizi yaptığımız yerimize geldiler. Kendileri istedikleri şartları belirlediler ve maske üretiminin taslağını oluşturdular, ama merdiven altı imalatlara pek karşı da çıkmadılar, çıkmadılar. Çünkü artık evde bile üretilmeye başlayan bu maskeler için her eve baskın yapmaları mümkün değildir.

Yine dönem içerisinde güneye bir defa olmak üzere bir ihracatımız oldu. CE belgemiz gibi gerekli olan tüm belgeleri aldık. Şu anda adadaki maske konusunda üretici olarak kayıtlı olan tek firmayız ve Sağlık Bakanlığı ile koordineli bir şekilde üretimimize devam etmekteyiz. Diğer firmalar kayıtsız şekilde maske üretimi yapmaktadır.

Bizim özellikle farkımız, aldığımız her kumaşın analiz sertifikalarıyla Sağlık Bakanlığı’na gidiyoruz ve o şekilde adaya alabiliyoruz. Geldikten sonra devlet laboratuvarına gönderiyoruz, test yapıyoruz ve daha sonra üretim yapmaya başlıyoruz. Ancak çoğu firma bulduğu çarşaf kumaş, sıradan kumaş, maske olamayacağına rağmen bazı kumaşlarla maske üretiliyor. Biz genelde kullan-at maske üretiliyor. Ürettiğimiz maskelerin %80’ine de kullan-at maskelerdir. Çünkü daha sağlıklıdır. Kumaş maskeleri pek tasvip etmiyoruz.

O dönem içerisinde makine yatırımımız oldu ve personelimiz mağdur olmadı, kimse taksitlerinde aksatma yaşamadı. Bizim için de önemli olan o kısmıydı. Çünkü kimseyi açıkta bırakmadık.

“Hatta devlet, Türkiye’den hammaddeyi getirirken bile bizlere izin verme noktasında yardımcı olmadı”

Soru: Pandemi süreci sizlerin için kısmen olumlu bir etki yarattı. Bundan sonraki süreçte ne gibi bir hedef içerisindesiniz?

İmkanımız olduğu sürece elimizdeki ürün yelpazemizi genişletmeyi planlıyoruz. Sonuçta biz üretici bir firmayız ve yeniliklere açık olmamız, yeni bir şeyler üretmemiz gerekiyor. Bu sayede teknolojiye ayakta uydurmaya çalışacağız.

Zaten sürecin kolay kolay biteceğini sanmıyorum. Çünkü korona bitse bile, hastanelerin kullandığı arz ve talep olan maskeler hayatımızın her zaman içerisinde olacaktır. Talep düşebilir ama her zaman var olacaktır. Bu süreç içerisinde devlet eğer üreticiye destek verirse, üretici geçinebilecektir. Ancak şu anda devlet hiçbir şekilde teşvik vermemiştir ve bizler ayakta duramayacak noktaya geldik. Bu anlamda hiçbir yerden destek almadık. Hatta devlet, Türkiye’den hammaddeyi getirirken bile bizlere izin verme noktasında yardımcı olmadı.

SOLAR SİSTEM TAK

Faturasız bir hayatın
keyfine bak

**Ekrem
Güneş
Solar**

0542 868 75 90
0392 224 05 90

Teknopark Yönetim Kurulu Başkanı Necdet İcİL ve Genel Sekreter Işık Aybay çalışmalarını ile ilgili bilgi verdi.

“Avrupa’da GSMH’in %3 olan Ar-Ge payının, ülkemizde en az %1 olmasının sağlanması gerekmektedir”

Necdet İCİL - Işık AYBAY
Teknopark Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Sekreteri

“Teknopark yönetimi çalışmalarını için yeni bir vizyon ortaya koymuş ve buna göre eylem planları hazırlanmıştır”

Soru: Teknopark’ın kuruluş hikayesi, amacı ve robotik ürünler hakkında bilgi verir misiniz? Ne gibi hizmetler sunmaktasınız?

Gazimağusa Teknoloji Geliştirme Bölgesi (GMTGB), 2/2005 sayılı yasa ile kurulmuş bir bölge olup, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’ndeki ve tüm Kıbrıs adasındaki ilk Teknopark’tır.

Başlangıçta 2001 yılında 4 üniversite (DAÜ, YDÜ, LAÜ ve GAÜ) ve Kıbrıs Türk Sanayi Odası ortaklığı ile KKTC’de tek Teknopark kurmak amacıyla çalışmaya başlanmış, ancak daha Yönetici Şirket kurulmadan Yakındoğu ve Girne Amerikan Üniversitelerinin ayrılması ile 2 Üniversite (DAÜ, LAÜ) ve Kıbrıs Türk Sanayi Odası ortaklığı ile ilk Teknopark (Gazimağusa Teknoloji Geliştirme Bölgesi) ve ilk Yönetici Şirket oluşturulmuştur.

Ortaklık ödenmiş sermayesi toplam 360,000.- TL olan şirketin, hisse dağılımı %70 DAÜ, %15 LAÜ ve %15 KIBSO olarak belirlenmiştir. Yönetici Şirket’in 7 kişilik Yönetim Kurulu üyeliği ise Yönetici Şirket tüzüğüne göre, DAÜ 4 üye, LAÜ 1-2 üye ve KIBSO 1-2 üye olarak dağıtılmıştır. Bir dönem LAÜ 2 üye, KIBSO 1 üye ile temsil edilirken, ardışık dönemde LAÜ 1 üye, KIBSO 2 üye ile temsil edilmektedir.

Kıbrıs Teknopark, 2005 yılının Ekim ayında, Gazimağusa Organize Sanayi Bölgesinde, bu amaçla tahsis edilen arazi üzerine, T.C. Büyükelçiliğinin 3 milyon ABD dolarını aşkın katkıları ile yapılan 3000 metrekarelik kapalı alanı bulunan Teknopark binasında, 2. Türkiye Teknoparklar Zirvesine ev sahipliği de yaparak, faaliyetine başlamıştır.

Kıbrıs Teknopark, 2011 yılına kadar, yerli ve yabancı otuz aşkın start-up firmasına ev sahipliği yapmıştır. Bu firmaların arasında, ARGELA (şimdi Türk Telekom çözüm ortağı), henüz piyasada Messenger, Whatsapp yokken ürettiği VERIGO isimli internet bazlı sesli görüşme sistemi ile, GATE Elektronik (sonraları Havelsan’ın çözüm ortağı), ENOT, BtDays (ilk kez POS sistemleri üzerinden Restorant-Kafe sipariş-tedarik sistemini geliştirmiştir), IIT (şimdi uluslararası e-fatura şirketi SOVOS ailesine katılan FORİBA), FigenSoft (Posta Güvencisi- Toplu SMS Bilgilendirme Sistemi) gibi Teknoparkımızda büyüyüp güçlenen, başarı hikayeleri yaratan firmalar da bulunmaktadır. Ancak Türkiye’deki Teknopark mevzuatının değişerek teşviklerin ve muafiyetlerin artırılmasından sonra KKTC’de o zaman geçerli

yaşamızın yetersizliğinden dolayı Türkiye’ye dönen firmalar bulunmaktaydı. Kısa zamanda, Sanayi Odası altındaki, sanayici gurupları ile biraraya gelerek, üniversite-sanayi işbirlikleri yönünde etkinlikler yapılmıştır. Ancak, ülkemizde, Türkiye’dekine benzer Ar-Ge yasalarının ve buna bağlı olarak teknoloji teşviklerinin güncellenmesi nedeni ile, üniversite-sanayi işbirliği de yeterince gelişmemiştir.

Binanın büyüklüğüne bağlı olarak, teşviklerin yetersizliği nedeni ile yerleşik firmaların azalması, yeni firmalar için de cazibesini kaybetmesi nedeni ile, bina gelir-gider ve maliyet tablosu bahane edilerek, Teknopark binası 2012 yılında tahliye edilmiş, yerleşke alanı içerisinde bulunan eski bir binasının 400 metrekarelik kısmı ve çevresi, geçici bölge olarak kullanılmaya başlamıştır. Bu binada, 2012 yılında mevcut şirketlerden sadece 3 tanesi yer almaya devam etmiştir.

2015 yılı sonlarına doğru, yeni yönetimiyle GMTGB ortaklar nezdinde girişimlerde bulunmuş, Teknopark olgusunu, ülkede yenilikçilik ve teknoloji ekosistemini tekrar yaşatmak, ülkedeki araştırma ve geliştirme faaliyetlerini ve üniversite-sanayi bütünleşmesini sağlamak üzere, gerek ortak üniversitelerin yeni yönetimleri ve gerekse Sanayi Odası’nın da destekleri ile yeni yasaların da çıkması için çalışacak şekilde, faaliyetlerini arttırmaya başlamıştır.

Yeniden gelişimi sağlamak üzere, Teknopark yönetimi, günümüz modellemelerini örnek alarak ve Kuzey Kıbrıs’ın içerisinde bulunduğu ambargolar ve kısıtlamalar çerçevesinde, yeni bir vizyon ortaya koymuş ve buna göre eylem planları hazırlanmıştır. Bu vizyon içinde:

- **Ülkesel ekonominin rekabet düzeyinin artırılması amacı ile Üniversite-Sanayi İşbirliğini sağlamak,**
- **Akademik personelin ve mezun öğrencilerin, eğitim ve öğretim süreci içerisinde yapmış oldukları projelerden elde ettikleri ürünleri, ticarileştirmek ve pazarlamak için şirket kurmalarını veya teknopark şirketlerine ortak olmalarını veya teknopark şirketlerinde görev almalarını teşvik etmek,**
- **Avrupa H2020, Türkiye Tubitak, KOSGEB, ABD’de Dünya Bankası gibi büyük yatırım fonlarından büyük proje alan konsorsiyum firmalarından bazılarını Teknopark bünyesine katıp, Teknopark şirketleri ile iş birliği yapmalarını sağlamak,**
- **Genç beyin göçünü tersine çevirmek yer almaktaydı.**

2016 yılından bu yana, faaliyetlerimizi yurt içinde ve yurt dışında hızlandırarak, Türkiye ve Avrupa’daki birçok büyük teknoparklar ile iş birliği görüşmeleri yapılmıştır. Türkiye ve Avrupa’da bulunan bazı teknopark yöneticileri ve o teknopark bünyesinde faaliyet gösteren bazı firmalar, bölgemizi ziyaret ederek, hangi konularda iş birliği yapılabileceği konusunda görüşmeler yapılmıştır. Dördü Türkiye’de, ikisi Avrupa’da bulunan 6 teknopark ile iş birliği protokolleri imzalanmıştır.

“Şirketlerimizde, toplam 100 öğrenciye staj imkanı sağlanmış ve yaklaşık 19 mezun öğrenciye de istihdam olanağı sağlanmıştır”

Yönetici Şirket, Teknopark binasında yer alan üretici firmalara mentorluk yaparak, onların bazılarının Kobigem Hibe ve/veya kısmi (TEB, Çukurova Ajansı), AB Hibe programlarından destek almaları konusunda yardımcı olmaktadır.

Gerek bünyemizdeki firmalar ve gerekse üniversite içerisinde geliştirilen teknolojik ürünlerin, başka projelerde kullanılması ve/veya doğrudan endüstriye sunulması için bünyemizde bir Teknoloji Transfer Ofisi oluşturulmuştur. Uygun görülen firmalarımızın, Türkiye veya Avrupa’da düzenlenen Proje Pazarları ve ArGe fuarlarına, ürünleri ile katılımlarına ve ürünlerini tanıtımlarına destek sağlanmaktadır.

2018 Kasım ayında, yeniden yapılan Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Yasası,

19 Mart 2019 tarihinde yürürlüğe giren Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Yasası ile aynı tarihte yürürlüğe giren Gelir Vergisi (Değişiklik) Yasası ve Kurumlar Vergisi (Değişiklik) Yasası ile verilen teşvikler, uluslararası kriterlerden düşük olsa da, ülkemizdeki nitelikli insan kaynağı (öğrenci) ve insan kaynağındaki uluslararasılık, sakin ve ArGe yapılabılır ülke, iklim ve çevre elverişliliği, yerli ve yabancı girişimcileri ve/veya proje sahipleri ve yatırımcıları teknoparkımıza olan ilgisini arttırmaktadır. Son olarak, KKTC Ekonomi ve Enerji Bakanlığı'nın, Kasım 2019 ayında yayımladığı genelge doğrultusunda, teknoparklarımızda yer alacak olan yabancı şirketlere (TC ve 3. Ülke), sağlanan kolaylıklar ve indirimler, yabancı şirketlerin ve yabancı mezunlarımızın teknoparkımıza ilgisini arttırmıştır. Bugün itibarı ile büyük çoğunluğu 2016 ve sonrasında kurulmuş 8'si Öğretim Elemanı, 10'u DAÜ Mezunu öğrenci şirketi olmak üzere toplam 36 üretici şirketimiz Teknopark içerisinde faaliyet göstermektedir. Halen, Türkiye'den 6, yurt dışından (Avrupa, Afrika) 9 başvuru da bekleme durumundadır. Bugüne kadar şirketlerimizde, KKTC'deki diğer üniversitelerden de olmak üzere toplam 100 öğrenciye staj imkanı sağlanmış ve yaklaşık 19 mezun öğrenciye de istihdam olanağı sağlanmıştır. Ülke içinde olduğu kadar, Azerbaycan, Gürcistan, Malezya, Endonezya, Nijerya, İngiltere, Libya, Suriye ve diğer ülkelere iş yapan firmalarımızın, son 3 yılda dahil oldukları proje toplamı 30 milyon TL'yi aşmıştır. Şirketlerimizin tüm faaliyetleri tarafımızdan kontrol edilmekte ve düzenli olarak yıllık faaliyet raporları alınmaktadır. Firmaların, Araştırma ve Geliştirme, yeni teknolojik uygulamalara yönelmesi sağlanmaktadır.

Firmalarımızın çalıştığı alanlar:

- Mobil Yazılımlar
  - Robot ve İnsansız araçlar
  - Yapay zeka
  - Enerji
  - Genetik
  - Bilgi ve Bilgisayar Güvenliği
  - Veri Analizleri
- "Kıbrıslı Türk Şirketlerinin de teknoparkımızda yer alması ve firmalarımızla ortak proje geliştirmeleri için çağrı yapmış bulunmaktayız"**

Son yıllarda Belarus, Moldova, Kosova, Estonya ve hatta Polonya'ya taşınan Türk Bilişim şirketlerine, yeni yasaların getirdiği avantajlar anlatılmakta, onların buraya gelmeleri için çağrı yapılmaktadır.

Türkiye veya Avrupa'da teknoparklarda veya teknoparklar dışında olan Kıbrıslı Türk Şirketlerinin de teknoparkımızda yer alması ve firmalarımızla ortak proje geliştirmeleri için çağrı yapmış bulunmaktayız.

Bu çalışmalarımız, ortaklar tarafından da desteklenmektedir. Bu faaliyetlerimizin daha rahatlıkla yapılabilmesi için, DAÜ Rektörlüğü, yeni ve geniş bir alanın Teknoloji Geliştirme Bölgesi olarak kullanılabilmesi için, tahsis edilmesi konusunda çalışmalarını yapmaktadır.

Giderek artan firma başvuruları, proje ortaklığı ve artan faaliyet çeşitliliği doğrultusunda, yeni binamız yeni bölgesinde tekrar yeşerecektir.

"Avrupa'da GSMH'nin %3 olan Ar-Ge payının, ülkemizde en az %1 olmasının sağlanması gerekmektedir"

Üniversitelee ülkesi olan KKTC'de, akademik personelin, öğrencilerin, üretime katkısının sağlanması, sanayi ile buluşması ve sanayi ürünlerinin rekabet edebilirlik seviyelerinin Ar-Ge yardımı ile artırılması, için teknoparkların geliştirilmesi gerekmektedir. Bu gelişmenin, sadece Teknoloji Geliştirme Bölgeleri kuran ortakların değil, tüm devletin bir politika olarak olarak benimsemesi ve teknogirişim ekosistemini oluşturması gerekmektedir. Avrupa'da GSMH'nin %3 olan Ar-Ge payının, ülkemizde en az %1 olmasının sağlanması gerekmektedir.

Ülkemize oldukça büyük katma değer sağlayacak ve bunu üniversite-sanayi işbirliği içerisinde yapmaya devam edecek olan Teknoparklarla, ülkemizin nitelikli ve rekabet edebilir araştırma-geliştirme ve üretim platformuna ulaşmasında önemli katkıda bulunacağına inanıyoruz.

Akgöl®

Sütün En Lezzetli Hali

www.akgoltd.com
0392 365 06 48

Taşınım
Tüm
0392 365 06 48

Kalitenin ADRESİ

HANÇER
GRANİT & MERMER

0533 863 0216

Alayköy Sanayi Bölgesi, Alayköy - Lefkoşa

hancermermer@gmail.com

Baltacı Asansör

BALTACI & CO.LTD.

Elevator & Escalator

1982'DEN BERİ

Hizmetlerimiz

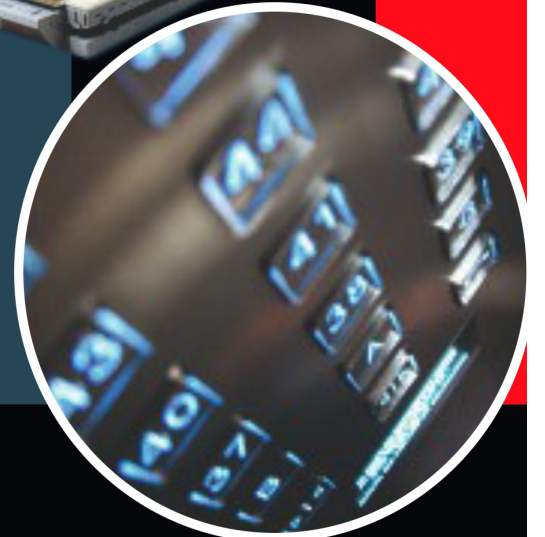
Asansör Üretimi
Asansör Montajı
Asansör Onarım
Asansör Bakım - Servis
Asansör Projelendirme
Asansör Danışmanlık
Asansör Yenileme ve Modernize Etme

Ürünlerimiz

Mekanik Asansör
Hidrolik Asansör
Makine Dairesiz Asansör
Servis Asansör
Yük Asansörü
Engelli Asansörü
Hastane Asansörü
Araba Asansörü

Yenileme kampanyamız başladı

48 saatte asansörünüzü
modernize ediyoruz...

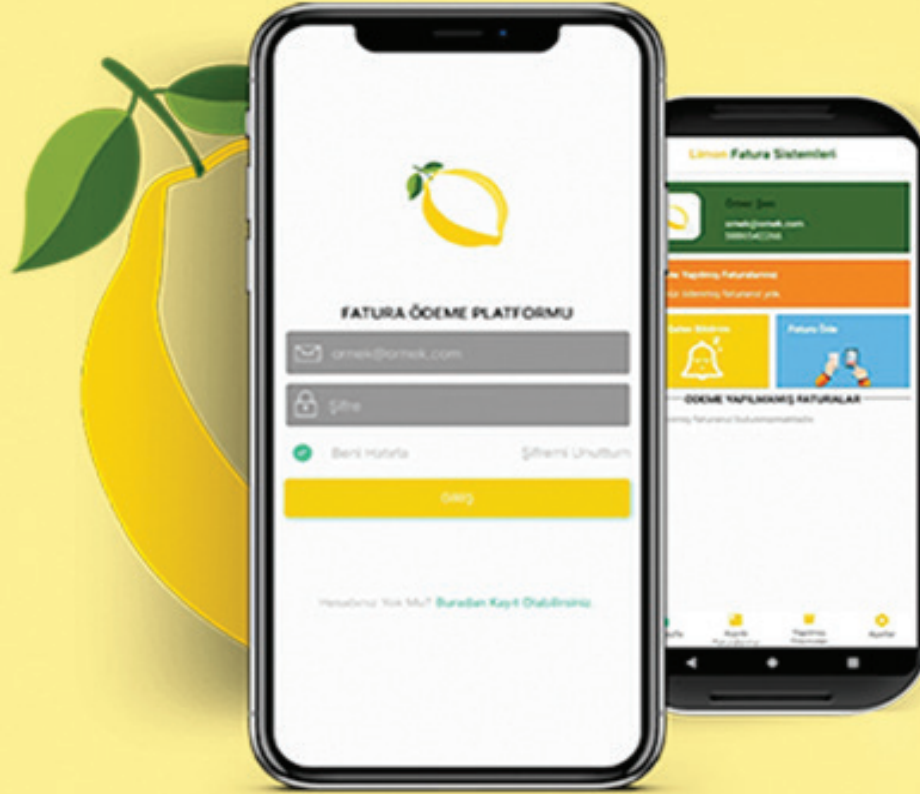

Adres: Organize Sanayi Bölgesi
2. Cadde No: 54 / Lefkoşa

Tel: 0392 225 43 24
Gsm: 0533 865 77 98
Fax: 0392 225 71 52

KURUM KURUM GEZME!

telefon
SU
LİMON İLE KOLAYCA ELEKTRİK FATURANI ÖDE
internet
televizyon

Sahibi:
KTSO(a)
Candan Avunduk

Editör ve
Genel Yayın
Yönetmeni:
Hüseyin Ezgin

İçerik, Pazarlama ve
İletişim Komitesi:
Deniz Berkol, Doğa
Dönmezer, Selin Desem

Kıbrıs Türk Sanayi Odası İletişim
Adres: Organize Sanayi Bölgesi, 2. Cadde,
No: 19 Lefkoşa / Kıbrıs
Tel: (0392) 22 58 131 Faks: (0392) 22 58 130
E-Posta: hezgin@kibso.org
http://www.kibso.org

Mesarya Ajans İletişim
Tel: (0392) 22 56 595 / 96
Reklam Sorumlusu: Növbet Gürtaş
Sayfa Düzeni: Nazire Büyükoğlu
Reklam Tasarımı: Safiye Özyürekliiler
Röportaj: Serhat Kalın
Baskı: Comment Grafik ve Yayıncılık LTD.